

Rozumově nadané děti s dyslexií

Monika Weilová

PORTEŠOVÁ, Š. Rozumově nadané děti s dyslexií. Praha: Portál, 2011.
ISBN 978-80-7367-990-3

V roce 2011 se na pulty knihkupectví dostala odborná publikace Šárky Portešové s názvem Rozumově nadané děti s dyslexií. Docentka Šárka Portešová pracuje v Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně a již více než 10 let se zabývá psychologií nadaných dětí. Problematice perfekcionismu nadaných dětí a dospívajících se cíleně věnovala v disertační práci. Svou habilitační práci nazvala Rozumově nadaní žáci s dyslexií – Diagnostika, identifikace a významné psychologické souvislosti.

Tato problematika je v současné době aktuálním tématem, děti s poruchou učení přibývá a mnohdy se přehlíží jejich nadání. Společnost od dětí očekává bezproblémové osvojení si tří základních znalostí (čtení, psaní, počítání), tedy tzv. trivia.

Kniha je psána jasným a srozumitelným jazykem, systematicky členěna na kapitoly a určena především pedagogům a rodičům dětí s poruchou učení. Publikace obsahuje poznatky z autorčiny praxe, z jejích výzkumů a pozorování. Čtenář si tak může udělat o probírané problematice komplexnější přehled, který nebude založen jen na teoretické rovině. Pozitivem knihy je stručná explorace odborných termínů přímo v textu.

Portešová svou knihu systematicky rozčlenila na 12 kapitol, které jsou zakončeny shrnutím nejdůležitějších faktů. Autorka čtenáře seznamuje nejen s historií přístupu k nadaným dětem, v minulosti používanými metodami výzkumů týkajících se nadaných dětí a dřívějšího chápání hodnoty IQ, ale i se školskou legislativou a mýty, které nadané děti s dyslexií obklopují. Příčinu existence takovýchto mýtů (srov. např. tzv. Termanův mýtus, který za nadané dítě považuje jen to, které je bezproblémové, emočně stabilní a dosahuje trvale mimořádných výsledků, nebo mýtus kladoucí důraz na schopnost

snadného zvládnání tzv. trivia) vidí Portešová především v malé informovanosti široké veřejnosti o problematice poruch učení; děti s poruchou učení jsou podle předsudků společnosti kvůli své dyslexii omezeny v rozvoji svého přirozeného talentu. V rámci celé práce se autorka snaží objasnit právě vztah mezi nadáním a poruchami učení.

Zmiňuje, že se u dítěte může objevit maskování poruchy např. vysokým intelektem, a zdůrazňuje roli rodiče, učitele a psychologa. Pro ně pak Portešová uvádí a odděluje vhodné vzdělávací přístupy k dítěti s dyslexií od těch, jichž je lepší se při výchově a vzdělávání dítěte vyvarovat, a radí jim, jak k dítěti přistupovat, jak dosáhnout pochopení a jak účinně pomoci.

Závěrem lze konstatovat, že publikace Šárky Portešové s názvem Rozumově nadané děti s dyslexií je zdařilá a můžeme ji doporučit všem, kterým záleží na tom, aby rozvoj dětí s poruchami učení byl kvalitní. Kniha bude jistě přínosem nejen pro všechny, kteří se o tuto problematiku zajímají, ale především pro samotné děti s poruchami učení a pro jejich učitele a rodiče.

Kontakt na autorku:

Mgr. Monika Weilová

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Ústav speciálněpedagogických studií

Žižkovo nám. 5

771 40 Olomouc

e-mail: weilova@seznam.cz